

med mere end 5/6 flertal i Folketinget (forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af Edinburgh-afgørelsen og Maastricht-traktaten - L177, Folketingsåret 1992-93).

Folkeafstemningen om Danmarks tiltrædelse af Maastricht-traktaten og Edinburgh-afgørelsen blev afholdt den 18. maj 1993. Valgdeltagelsen var på 86,5%. Heraf stemte 56,7 % ja, mens 43,3% stemte nej. Lovforslaget blev herefter stadfæstet som lov nr. 355 af 9. juni 1993. Traktaten om Den Europæiske Union trådte i kraft den 1. november 1993.

Fakta

Da det antages, at der ikke efter grundloven er mulighed for at afholde bindende folkeafstemning om spørgsmål vedrørende grl. § 20, der allerede er 5/6 flertal for i Folketinget, bliver man nødt til på en anden måde at sikre, at der kan afholdes en bindende folkeafstemning herom. Det sker gennem vedtagelse af en særlig lov, som bestemmer, at en lov om gennemførelse af en traktatmæssig forpligtelse skal sættes til folkeafstemning. Det er grundlovens § 42, stk. 6, som er udgangspunktet for denne fremgangsmåde.

2.5. Amsterdam-traktaten, 1998

Den 28. maj 1998 blev der afholdt folkeafstemning om Danmarks tiltrædelse af Amsterdam-traktaten (L 1, folketingsåret 1997-98).

Amsterdam-traktaten indeholder blandt andet bestemmelser om beskæftigelse, social- og arbejdsmarkedspolitik, miljø- og forbrugerbeskyttelse, bestemmelser om ikke-diskrimination og sanktioner mod medlemslande for overtrædelse af menneskerettigheder. Traktaten indeholder også nye bestemmelser om EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik, EU's institutioner og et afsnit om forstærket samarbejde/fleksibilitet, der betyder at nogle medlemslande kan gå videre i samarbejdet, uden at alle er med. Med Amsterdam-traktaten blev udlændingepolitikken og det civilretlige samarbejde

også flyttet fra det mellemstatslige samarbejde i søjle 3 til det overstatslige samarbejde i søjle 1, og dermed blev Danmarks retspolitiske forbehold aktiveret. Schengen-samarbejdet blev også skrevet ind i traktaterne.

Ifølge Justitsministeriets vurdering ville Danmarks tiltrædelse af Amsterdam-traktaten indebære yderligere overladelse af beføjelser, jf. grl. § 20, og den særlige procedure heri skulle derfor følges⁷. Som eksempler pegede Justitsministeriet på bestemmelserne om ikke-diskrimination, forbrugerbeskyttelse og sanktioner mod medlemslande for overtrædelse af menneskerettigheder.

Det var på forhånd bestemt, at regeringen ville sikre, at spørgsmålet om Danmarks tiltrædelse af Amsterdam-traktaten kom til folkeafstemning, selvom der i Folketinget var 5/6 for. Der kunne dog ikke i Folketinget opnås 5/6 flertal for lovforslaget om Danmarks tiltrædelse af Amsterdam-traktaten. Ved valget den 28. maj 1998 var valgdeltagelsen på 76,2%. Heraf stemte 55,1% ja mens 44,9% stemte nej. Lovforslaget blev herefter stadfæstet som lov nr. 322 af 6. juni 1998. Amsterdam-traktaten trådte i kraft den 1. maj 1999.

"Amsterdam-traktaten"